

Jelenségek

Ránézünk az órára

Egyesek – nemcsak szakértők – szerint amióta toronyóra, zsebóra és karóra létezik, az emberek döntő hányada gyakran rábámul erre az eligazító alkalmatosságra. Valljuk be őszintén, hogy az idő az egyik legkíméletlenebb dzsungel, még a legfényesebb elméket, de a legmegátalkodottabb bűnözőket is összezavarja. Egyszerűen szólva: az ember néha nehezen tudja elhelyezni valamely cselekedeteit – a valóságnak megfelelően – az időfolyamban.

Persze annak, hogy ránézünk az órára, sokféle oka, motiváció-jel lehet, de – természetesen – sokfajta, elég gyakran kellemetlen következménye is.

Előfordul, hogy rázós vagy unalmas témával traktáló beszélgetőtársba botlunk. Hogyan rázzuk le a kellemetlenkedőt? Hát ránézünk az óránkra, s már csak úgyszójjuk időszükünk okait. Például ilyeneket is: jaj, már ott kellene ülnöm az összejövetelen, nemsokrára bezár a bolt, két perc múlva indul a buszom, jaj, a gyereket egyedül hagytam otthon. Az óra ilyenkor többfunkciós segédeszközzé válik emberi kapcsolatunk önös formálásában.

A pedagógusjelölteket arra figyelmeztetik aszakik, hogy a tanítási órának pontos időbeosztás szerint kell lezajlania. Ezen a téren – csak régebben? – az iskolavezetők is nagyon következetesek voltak. Hospitálaskorrel várták, hogy mind az előkészületben, mind a program gyakorlati végrehajtásában következetes időbeosztás érvényesüljön. Valahogy így: hiányzók és tananyagbeírása: 5 perc, számonkérés /diáknyelven: feleltetés/: 15 perc, az új anyagátvétele: 15 perc, ellenőrző összefoglaló kérdések: 5 perc, házi feladat: 3 perc, egyéb kérdések: 2 perc. Képzeli el, ha a diákok közben kérdéseket tesznek fel. Hát kifutunk az időből. Vagy milyen munkaerkölcsöt gerjeszt, ha a tanár többször az órájára néz, vagy ha – netán – ugyanazt cselekszi az egész diáksereg. Az idő illetén szorításában elveszik a feladatmegoldás.

Közéleti berkeinkben is fontos, gyakran kerékkötő szerepet játszik az idő. Az egyik ismerősömnek – még aszociban – megígérték, hogy korán jött a javaslattal, majd néhány év múlva elfogadhatóvá válik. Pillanatnyilag ezért esetleg eretnekké nyilvánítják. Úgy látszik – a taktikus emberek – a történelmi naptár-rais olykor-olykor rákell pillantania, hiszen a Bibliás az mondja, hogy mindennek megvan a maga ideje: az örömmek, a bánatnak, a háborúnak, a békének /maga véleménynyilvánításnak is?/ stb.

Vannak olyan főnökök /még a regényekben is/, akik őrzöngései szinten szeretik az órára való rábámulást. Már reggel is ott motoszkálgatnak az intézmény bejárata táján, a nap folyamán szolgálati ügyekben intézkednek a szélrózsa minden irányában, majd rohamléptekben visszatérnek a fájrontra, hogy újra szerelmesen bámulhassanak az órára. De jaj annak a gyűlésnek, amely tovább tart, mint az ő munkaidejük. Ilyenkor is ránéznek az órára, és könyörtelen logikával találnak valamilyen ürügyet a távozásra. A meghívottak szája – ilyenkor – tátva marad. Ez akortörténik meg, amikor a távozó mögött bezárul az ajtó. Hát bizony a fontoskodó főnök nem a legkedvesebb ajándék egyetlen kollektívaszáma sem.

Valaki nemrég arról elmélkedett, hogy alig szívódott fel az ezredfordulós petárdázás füstje, s már 2005-öt írunk. Gondolatban azt válaszoltam neki, hogy igencsak rohan az idő, de örüljünk, hogy még élünk. Lehet, hogy még januárban a konzervatívabbak és feledékenyebbek tolla a 2004-et kanyarítva a levélfejekre, -végekre meg a naplókba is. Ilyenkor nem árt, ha többször ránézünk mind a naptárra, mind az órára. De ha lehet, embertársainkkal szemben ne viselkedjünk cserbenhagyósan. A feladatokat, gondokat – s ezek közösek – talán csak türelemmel lehet megoldani, orvosolni. A könyörtelen időt ilyenkor hagyjuk békén.

Korpás Pál

Adventi hangverseny

Az advent kezdete egybeesik az egyházi év kezdetével. Az elnevezés alatti adventus – megérkezés, eljövétel – szóból ered, s a Jézus születésére, eljövetelére való várakozás időszakát jelenti.

Immár 12 éve rendszeresen összejövünk az ipolysági katolikus templomban dalostársak és a hangversenyt megtisztelő közönség. 2004. dec. 11-én három kórus – az **Ipolysági Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium Vegyeskara**, az ipolysági Musica Aura Énekegyüttes, valamint a törökbálinti /magyarországi/ Cantabile vendégkórus bemutatkozására került sor.

Elsőként két kórus énekelt az Ároni áldást **Béres Gábor** vezetésével. Weöres Sándor Ünnepe című szonettjét **Matyó Anett**, az Ipolysági Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium diákja mondta el.

A gimnazisták előadásában Horváth Géza kamagy karácso-

nyi népdalának /Szaporán keljetelek fel/ ösbemutatóját hallhatuk, valamint Bach- és Bárdos Lajos-szerzeményeket, ill. egy angol karácsonyi dallamot.

A **Musica Aura** Énekegyüttes Bach, Kodály, Liszt, Arcadelt legszebb alkotásaiból válogatott, nem hiányzott a repertoárból Gruber Csendes éje és Tóth József Glóriája/Mennyből az angyal/ együtt énekelve a közönséggel.

A **Cantabile** kórus – több külföldi kórusfesztivál díjazottja – **Vékey Marianna** vezetésével hatalmas sikert aratott. Kitűnő szólistáik révén meghittebbé vált fellépésük.

Az egyesített kórusok Charpentier Te Deumát adták elő.

Mindannyian örültünk, hogy ismét együtt tölthettünk egy adventi estét. Bízunk benne és reménykedünk, hogy jövőre újra találkozunk.

Tamás András

A Szevasz Ipolyságon

Bizony csak egy színhárol van szó. A Szevasz ugyanis a Szerdahelyi Városi Színház rövidítése – mozaikszó. Városunkban 2004. dec. 18-án mutatkozott be **Vlastimil Vondrák** cseh drámaíró **Az elveszett paradicsom nyomában** című tragikomédiájával. A szerző az újabb „elveszett” nemzedék képviselője, aki már 1968 körül bontogatta szármait, de aztán jött a perzselő-bénító normalizáció, s így csak 1990-ben jelenhettek meg drámái könyvalakban.

A fordító s egyben rendező az ipolysági születésű **Gágyor Péter**, s a dramaturg is ipolysági: **Hunčík Péter**.

A darabnak mindössze két szereplője van: Évát **Tóth Rita**, Ádámot **Gál Tamás** alakította, mégpedig úgy, hogy az egész előadás alatt ébren tudták tartani a mindössze 40-es létszámú nézőközönség figyelmét. Jól harmonizált az együttműködés a rendező és a színészpáros között, no meg a dramaturg is

megfelelően „idomította” aszöveget.

A darab a férfi-nő kapcsolat sok lehetséges változatának egyikét, a legkevésbé óhajtottat jeleníti meg. A kapcsolat záróakkordjával, amelyben a szüntelen és kegyetlen civakodás dominál, kezdődik a játék – a két szereplő élete. Azután jön a múlt feltérképezése. Amikor a végén a bimbózó szerelem szirmái is megmutakoznak, anézó azt is gondolhatná: lehetett volna ebből az érzelmi kapcsolatból tartalmas emberi élet is. Valahol azonban valamit – mindketten – elrontottak, s így a színes álom csúfos kudarcba torokollott. A tanulság? Mindkét félnek sok türelemre van szüksége, mindent meg kell tenni azért – s a darabbeli kapcsolat legyen intő példa –, hogy más-képp alakuljon az emberek párkapcsolata.

Zárhatnám talán azzal is, hogy a rossz példából is okulhat az ember.

/korpás/